

[Ministeren for kulturelle anliggender]

grund af dettes sundhedsmæssige og sociale betydning, dels på grund af idrættens værdi som god underholdning. Hovedsigtet med den offentlige støtte har været, at enhver – uanset alder og køn og fysiske, psykiske og sociale forudsætninger – bør have mulighed for at dyrke idræt.

Det offentliges interesse for idrætten vedrører således i første række idrætten i bredden. Noget grundlag for at opstille et modsætningsforhold mellem den brede idræt på den ene side og eliteidrætten på den anden er der imidlertid ikke. Der bør ikke fra det offentlige side tillægges den ene idrætsform højere værdi end den anden, også på grund af de to formers nære indbyrdes forbindelse. Eliteidrætten vil oftest rekruttere sine udøvere fra den brede ungdomsidræt, som omvendt vil kunne inspireres af eliteidrættens resultater.

Ved årsskiftet 1979-80 nedsattes et særligt udvalg under kulturministeriet til vurdering af eliteidrættens vilkår. Baggrunden var behovet for en afklaring af eliteidrættens forhold til det offentlige, idet udviklingen gav anledning til såvel idrætspolitiske som social- og uddannelsespolitiske overvejelser. Udvalgets opgave var – ud fra en analyse af idrættens nuværende funktion og placering i samfundet – at vurdere de fremtidige udviklingsmuligheder for elitesektoren og på denne baggrund at overveje eventuelle forslag til foranstaltninger, som kunne iværksættes fra offentlig side i forhold til denne idrætssektor.

I betænkningen om eliteidrætten i Danmark (betænkning nr. 992) fremsætter udvalget forslag til en fremtidig struktur for eliteidrætten.

Til vurdering af eliteidrætsudøvernes situation har udvalget foretaget en undersøgelse af idrætselitens situation – ikke alene dens trænings- og konkurrencebetingelser, men også dens sociale, uddannelsesmæssige og økonomiske vilkår – hvoraf centrale konklusioner kort skal refereres som grundlag for det fremsatte forslag.

Danske idrætsudøvere på internationalt eliteniveau har en gennemsnitsalder på 26 år. Der er naturligvis tale om store variationer mellem de enkelte idrætsgrene, og de kvindelige eliteidrætsudøvere er i gennemsnit 3 år yngre end de mandlige. En systematisk og målrettet træning påbegyndes i gennemsnit i 16-17 års alderen, men ser man i undersøgel-

sen på den gruppe af idrætsudøvere, der karakteriseres som talentfuld ungdom, starter den målrettede træningsindsats her allerede i 13 års alderen. Udviklingen går mod en stadig yngre rekruttering.

De fleste starter med at dyrke idræt tilskyndet af forældre og kammerater, men det er som oftest en træner, der er årsag til, at en mere målrettet og systematisk træningsindsats påbegyndes.

Interessant er den koncentrationstendens i eliteidrætsarbejdet, som undersøgelsen peger på, idet det tilsyneladende næsten er en betingelse for at blive eliteidrætsudøver, at man er vokset op i et klubmiljø i byen. Kun meget få eliteidrætsudøvere kommer fra landet.

Eliteidrætsudøverne bruger megen tid til træning, forberedelse og konkurrencer i ind- og udland. Det ugentlige tidsforbrug er på årsbasis 29 timer i gennemsnit, hvilket svarer til $\frac{3}{4}$ arbejdsuge. International elite bruger ca. $\frac{1}{3}$ mere tid på deres idrætsaktivitet end national elite og talentfuld ungdom. Den internationale elite i fire af de idrætsgrene, hvor dansk idræt klarer sig bedst – cykling, håndbold, badminton og sejlsport – bruger i gennemsnit mere end en normal arbejdsuges længde på deres idræt.

Det store tidsforbrug kan skabe visse konflikter i forhold til eliteidrætsudøvernes arbejde. Deltidsarbejde, arbejdspladsskift og arbejdsløshed kan i forskelligt omfang være forårsaget af idrætskarrieren og den tid, der af eliteidrætsudøverne bruges på denne karriere. Til gengæld oplyser de fleste, som har arbejde, at de ikke har vanskeligheder med at få fri i nødvendigt omfang til at dyrke deres idræt.

Lidt over halvdelen af eliteidrætsudøverne er under uddannelse, og også i forhold til uddannelsen skaber tidsforbruget problemer, selv om de uddannelsessøgende nok i forhold til dem, der har arbejde, i højere grad er i stand til at tilrettelægge hverdagen efter idrætsaktiviteten. Næsten halvdelen angiver, at de har problemer med mødetider, kursusterminer og eksamenstidspunkter, og det er tydeligt, at problemerne bliver desto større, jo højere idrætsligt niveau der er tale om. For næsten $\frac{1}{3}$ af de eliteidrætsudøvere, der er under uddannelse, og $\frac{1}{10}$ af dem, der har afsluttet uddannelsen, oplyses det, at idrætskarrieren har medført en forlængelse af uddan-